

Luovutustilaisuudessa järjestetyn kahvitarjoilun aiheuttamiin menoihin myönnettiin ¹⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 870 mk.

Tasavallan presidentin kunniaksi järjestetyt juhlatilaisuudet. V:n 1940 yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 4,005 mk soitujen käyttämisestä eroavan presidentti K. Kallion kunniaksi joulukuun 19 p:nä 1940 järjestetyissä juhlatilaisuuksissa aiheutuneiden menojen peittämiseksi, kehoittaen samalla rahatoimistoa perimään tällöin käytetyn petrolin hinnan, 1,120 mk, valtioneuvoston tiedoituskeskukselta.

Seppelten laskeminen haudoille. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ³⁾ kehoittaa kaupungin puolesta laskemaan seppele kunkin sodassa kaatuneen kaupungin työntekijän haudalle ja käyttämään tähän tarkoitukseen käyttövarojaan ja niiden osoittautuessa riittämättömiksi aikanaan anomaan lisämäärärahaa.

Kaupunginkanslian toimenpide tilata 500 mk:n hintainen seppele laskettavaksi Katajanokalla tapahtuneessa räjähdysonnettomuudessa surmansa saaneiden saksalaisten sotilaiden haudalle päätettiin ⁴⁾ hyväksyä.

Liputus. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä kaupunginjohtajan toimenpiteen lainata puolustusvoimille heinäkuun 2 p:ksi 50 Suomen lippua. Lisäksi kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ järjestää liputuksen eräisiin juhlatilaisuuksiin sekä myöntää joillekin yksityisille yhdistyksille oikeuden lainata kaupungin lippuja ja lipputankoja. Liputuskuluihin myönnettiin yleisten töiden pääluokan lukuun Varasto sisältyvistä määrärahoista Liput ja lipputangot sekä Lipputankojen pystyttämisen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan vastaavasti 24,165: 45 mk ja 15,254 mk.

Erinäisten jäsenmaksujen suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ yleisistä käyttövaroistaan myöntää 1,000 mk Suomen terveydenhoitoyhdistyksen v:n 1940 ja 1941 jäsenmaksujen suorittamiseksi. Talousarviossa tarkoitusta varten varatusta määrärahasta myönnettiin ⁸⁾ 5,000 mk Tapaturmantorjuntayhdistyksen ja 10,000 mk Suomen rationalisoimistyön edistämisyhdistyksen kertomusvuoden jäsenmaksujen suorittamiseksi ⁹⁾.

2. Rahatointa koskevat asiat

Tilinpäätös. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä v:n 1940 tilinpäätöksen ja rahoitustaseen.

Kaupungin lainat. Sisäasiainministeriön vahvistettua joulukuun 18 p:nä 1940 jälempänä mainitun lainan ottoa koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ¹¹⁾, kaupunginhallitus kaupunginvaltuustolta saamansa valtuutuksen ¹¹⁾ nojalla päätti ¹²⁾ eräin muutoksin hyväksyä suunnitellut lainaehdot kertomusvuoden tammikuun 2 p:nä päivätyn 126,000,000 mk:n määräisen 6 %:n obligatiolainan ottamisesta 15 vuoden kuoletusajoin. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että lainan sijoittamista yksityisille mikäli mahdollista oli vältettävä, sekä oikeuttaa Kansallis-osake-pankin,

¹⁾ Khn jsto 13 p. helmik. 3,174 §. -- ²⁾ S:n 30 p. tammik. 3,120 §. -- ³⁾ Khs 11 p. syysk. 2,036 §. -- ⁴⁾ Khn jsto 18 p. syysk. 4,010 §. -- ⁵⁾ Khs 3 p. heinäk. 1,709 §. -- ⁶⁾ Khn jsto 10 p. huhtik. 3,408 §. 5 p. kesäk. 3,664 § ja 12 p. kesäk. 3,726 § sekä khs 9 p. huhtik. 892 §, 19 p. kesäk. 1,612 ja 1,662 § ja 14 p. elok. 1,909 §. -- ⁷⁾ Khn jsto 9 p. tammik. 3,058 § ja 11 p. syysk. 4,004 §. -- ⁸⁾ S:n 8 p. toukok. 3,540 §. -- ⁹⁾ S:n 18 p. syysk. 4,019 §. -- ¹⁰⁾ Khs 3 p. huhtik. 842 § ja 8 p. toukok. 1,182 §. -- ¹¹⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 11. -- ¹²⁾ Khs 8 p. toukok. 1,182 §.

Pohjoismaiden yhdyspankin ja Helsingin osakepankin v. 1941—45 niiden omien tai niiden omistamien kiinteistöjen kunnallisverojen suorittamista varten käyttämään Helsingin kaupungin v:n 1941 toiseen lainaan kuuluvia obligatioita nimelliskurssiin, kuitenkin enintään 8,000,000 mk pankkilaitosta kohden.

Rahatoimenjohtaja valtuutettiin¹⁾ ryhtymään alustaviin neuvotteluihin kaupungin ulkomaisten pitkäaikaisten obligatiolainain konverttaamiseksi.

V:n 1938 ensimmäisen 8,800,000 Ruotsin kruunun ja toisen 4,840,000 Ruotsin kruunun obligatiolainain sekä saman vuoden ensimmäisen ja toisen velkakirjalainain suhteen, joista kertomusvuoden tammikuun 1 p:nä oli kuolettamatta edellisestä 2,800,000 Ruotsin kruunua ja jälkimmäisestä 1,080,000 Ruotsin kruunua, kaupunginhallitus päätti²⁾:

hyväksyä Stockholms enskilda bank nimisen pankin ehdotuksen kummankin v:n 1938 velkakirjalainain kuoletuksen pidentämisestä tarkemmin määritellyin ehdoin, jolloin kaupunki maaliskuun 15 p:nä maksoi kertomusvuoden kuoletusmäärästä 600,000 Ruotsin kruunua velkakirjain omistajille edellyttäen, että nämä siirsivät Ruotsissa olevien 780,000 kruunun jäännöksen suorittamista 11 kuukautta laskien eräntymispäivistä, syyskuun 1 p:stä ja lokakuun 1 p:stä, 5 %:n ja 4 ½ %:n koroin;

lunastaa välittömästi Suomen rahassa Suomen pankilta sen hallussa olevat velkakirjat, ilmoituksen mukaan 460,000 Ruotsin kruunua;

ostaa Stockholms enskilda bank nimisen pankin välityksellä kummankin v:n 1938 3 ½ %:n obligatiolainain enintään 4,000,000 Ruotsin kruunun nimellisarvosta 72.8 %:n keskikurssiin ja muuten sellaisin ehdoin ja sellaisiin tilityskursseihin kuin pankki oli ehdottanut helmikuun 24 p:lle päivätyssä kirjelmässään, ja siuen että lunastusmäärästä 360,000 kruunua maksettiin käteisellä huhtikuun 1 p:nä ja loput annettavilla velkakirjoilla, jotka eräntyivät maksettaviksi vuosittain huhtikuun 1 p:nä, viimeinen huhtikuun 1 p:nä 1947 ollen kulloinkin maksamattomalle nimellispääomalle suoritettava 3 ½ %:n korko;

osoittaa tarkcitukseen kassavaroja merkiten lisäksi tarpeelliset määrärahat tuleviin talousarvioihin; sekä

aloittaa Suomen pankin kanssa neuvottelut sen hallussa olevien kummankin v:n 1938 3 ½ %:n lainain obligatioiden konverttaamisesta Suomen markoiksi ja 4 ½ tai 5 %:n korkoa tuottaviksi.

Merkittiin³⁾ tiedoksi Suomen pankin ilmoitus, ettei sillä ollut mitään edellä mainittua kaupungin v. 1938 ottamien obligatio- ja velkakirjalainain järjestelyä vastaan. Kuitenkaan pankilla ei ollut aihetta ryhtyä neuvottelemaan obligatioiden lunastusaikojen, korkokannan ja rahalajien muuttamisesta, joten lainaehdot sen omistamien obligatioiden osalta jäisivät ennalleen, mikä merkittiin⁴⁾ tiedoksi.

Stockholms enskilda bank pankin ilmoitettua, että ne edellä mainittujen kummankin velkakirjalainain velkakirjain omistajat, joiden hallussa oli syksyllä 1942 erääntyviä velkakirjoja 1,500,000 Ruotsin kruunun määrästä, suostuivat siihen, että jos syksyllä 1942 50 % tästä määrästä maksettiin käteisellä, niin loppuosalle saatiin lykkäystä siten, että 30 % saatiin maksaa vuoden kuluttua ja 20 % kahden vuoden kuluttua,

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 272 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 526 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 669 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. maalisk. 728 §.

kaupunginhallitus merkitsi ¹⁾ tämän tiedoksi sekä päätti ¹⁾ valtuuttaa rahatoimenjohtajan jatkamaan neuvotteluja maksunlykkäyksistä niiden velkakirjain haltijain kanssa, joiden velkakirjat lankesivat maksettaviksi v. 1942 mutta jotka eivät olleet suostuneet maksunlykkäykseen.

Stockholms enskilda bank pankin sittemmin pyydettyä velkakirjoja lykkääntyneistä velkaosuuksista lähettäen ehdotuksen elokuun 1 p:nä 1942 lankeavan velkakirjan tekstiksi, kaupunginhallitus päätti ²⁾ antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi laatia velkakirjat huomioonottaen edellä mainitun pankkilaitoksen ehdotuksen velkakirjain tekstiksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä Stockholms enskilda bank pankin lähettämän v:n 1938 ensimmäisen 3 ½ %:n obligatiolainan obligatioiden, 250,000 Ruotsin kruunun määrästä, ja v:n 1938 toisen 3 ½ %:n obligatiolainan obligatioiden, 700,000 Ruotsin kruunun määrästä, osto-suunnitelman sekä antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi laatia velkakirjat maksusuunnitelman mukaisesti huomioonottaen Stockholms enskilda bank pankin ehdotuksen velkakirjain tekstiksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lähettää Stockholms enskilda bank pankille kirjallisen sopimuksen sen säilytettäväksi jätettyjen obligatioiden hoitamisesta.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että Stockholms enskilda bank pankki oli kaupunginhallitukselle lähettänyt kaksi säilytystodistusta, joiden mukaan kaupungin Ruotsista ostamat v:n 1938 ensimmäisen ja toisen obligatiolainan obligatit, yhteensä 950,000 Ruotsin kruunua, säilytettiin pankin notariaattiosastolla.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ valtuuttaa rahatoimenjohtajan aloittamaan neuvottelut v:n 1930 6 ½ %:n dollarilainan obligatioiden haltijain kanssa lainan takaisinmaksamisesta samojen periaatteiden mukaisesti kuin Ruotsissa oli sovittu Stockholms enskilda bank pankin kanssa.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ rahatoimenjohtajan ehdotukset kahdeksi Suomen pankille lähetettäväksi kirjelmäksi koskien Suomen pankin menettelyä niissä neuvotteluissa, jotka tarkoittivat toinen Helsingin kaupungin ulkomaisen velan, Ruotsin kruunun määräisen sekä myös punta- ja dollarimääräisen, uudelleenjärjestelyä sekä toinen kaupungin ulkomaisen velan muuttamista ja tähän tarvittavan valuutan hankkimista.

Lainavarain käyttö. Lainavarain käytön supistamista koskeva Suomen kaupunkiliiton hallituksen kaupungin- ja kauppalanhallituksille lähettämä kiertokirje merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Valuutan hankkiminen obligatioiden osto. Sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli tukholmalaiselta Livbolaget Thulelta saanut tarjouksen ostaa v:n 1909 4 %:n puntaobligatioita, nimellisarvoltaan 81,450 Ruotsin kruunua, 57 %:n kurssiin ja tätä tarkoitusta varten pyytänyt Suomen pankilta saada ostaa valuuttaa, Suomen pankki oli ilmoittanut, että sen hallussa oli kyseisiä obligatioita 2,300 punnan nimellisarvosta, joista 800 punnan arvosta kotimaassa ja 1,500 punnan arvosta Hambron pankissa Lontoossa, ja että pankki oli suostuvainen myymään nämä obligatit kaupungille 75 %:iin, jos kaupunki osti ne ennen toukokuun alkua. Koska kaupunki omisti samoja obligatioita 400 punnan arvosta, tarvittiin kuole-

¹⁾ Khs 6 p. maalisk. 618 §. — ²⁾ S:n 4 p. syysk. 2,022 §. — ³⁾ S:n 9 p. huhtik. 898 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 1,292 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. kesäk. 1,559 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 619 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1,178 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. huhtik. 1,054 §.

tukseen v. 1942 lisäksi obligatioita 2,900 punnan arvosta, ja niiden ostoon tarvittavan määrän Ruotsin kruunuja, edellyttäen, että kurssi oli 57 %, Suomen pankki oli suostunut asettamaan kaupungin käytettäväksi. Edellä mainittu merkittiin ¹⁾ tiedoksi ja päätettiin ¹⁾ mikäli mahdollista ostaa Livbolaget Thulen tarjoamat obligatit.

Rahatoimenjohtajan anottua saada Suomen pankilta ulkomaan valuuttaa obligatioiden ostamiseksi Ruotsista päivän kurssiin, Suomen pankki ilmoitti olevan käytännöllisintä järjestää ostot siten, että pankki hankki kuoletuksia varten tarvittavat obligatit ja myi ne lainan ottaneille. Kurkseista oli kussakin tapauksessa erikseen sovittava. Tässä suhteessa oli pidettävä periaatteena, että jos ulkomaan valuutta, jolla obligatit oli lunastettava, oli lainan ottamisen jälkeen kallistunut ja lainanottajalle sen johdosta tullut kurssitappiota, oli tämä seikka kurssia määrättäessä otettava huomioon, mutta jos tällaista agiotappiota ei ollut tullut ja obligatioiden korkotuotto vastasi vallitsevaa korkokantaa, Suomen pankki perihinnan ilman kurssialennusta. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa Suomen pankille, että vaikka kaupunki ei voinut yhtyä pankin esittämään käsitykseen, niin sen ilmeisesti oli alistuttava pankin menette-lyyn.

Obligatioiden arvonta. V:n 1941 joulukuun 1 p:nä arvottiin kaupungin v:n 1935 toisesta 5 ½ %:n lainasta 74 obligatiota à 25,000 mk ja 97 obligatiota à 10,000 mk. Arvottavaksi määrätyn obligatiomäärän sijasta kaupunki lunasti seuraavat määrät kaupungin obligatiolainoihin kuuluvia obligatioita: v:n 1909 4 %:n lainasta 56 obligatiota à 2,515 mk; v:n 1917 4 ½ %:n lainasta 29 obligatiota à 10,000 mk, 24 obligatiota à 5,000 mk ja 30 obligatiota à 1,000 mk; v:n 1933 kolmannesta 4 ½ %:n lainasta 154 obligatiota à 10,000 mk ja 12 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1934 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 40 obligatiota à 10,000 mk ja 38 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1934 toisesta 5 %:n lainasta 24 obligatiota à 25,000 mk, 82 obligatiota à 10,000 mk ja 229 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1934 kolmannesta 4 ½ %:n lainasta 9 obligatiota à 100,000 mk ja 2 obligatiota à 50,000 mk; v:n 1935 ensimmäisestä 5 ½ %:n lainasta 151 obligatiota à 10,000 mk ja 50 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1935 toisesta 5 ½ %:n lainasta 1 obligatio à 10,000 mk; v:n 1935 neljännestä 5 ½ %:n lainasta 248 obligatiota à 10,000 mk ja 64 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1935 viidennestä 5 %:n lainasta 33 obligatiota à 50,000 mk; v:n 1936 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 200 obligatiota à 1,000 Ruotsin kruunua; v:n 1936 toisesta 5 %:n lainasta 65 obligatiota à 25,000 mk, 65 obligatiota à 10,000 mk ja 65 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1937 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 59 obligatiota à 25,000 mk, 83 obligatiota à 10,000 mk ja 86 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1939 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 45 obligatiota à 25,000 mk, 46 obligatiota à 10,000 mk ja 47 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1939 toisesta 5 %:n lainasta 59 obligatiota à 25,000 mk, 59 obligatiota à 10,000 mk ja 59 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1941 ensimmäisestä 6 %:n lainasta 666 obligatiota à 10,000 mk ja 551 obligatiota à 5,000 mk; v:n 1941 toisesta 6 %:n lainasta 63 obligatiota à 50,000 mk, 63 obligatiota à 25,000 mk, 44 obligatiota à 10,000 mk ja 50 obligatiota à 5,000 mk.

¹⁾ Khs 13 p. maalisk. 670 §. — ²⁾ S:n 3 p. huhtik. 846 §.

Provisiot y. m. kulut. Kotot ja lainakustannukset nimiseen päälukuun sisältyvästä määrärahasta Provisiot y. m. kulut myönnettiin ¹⁾ rahatoimenjohtaja E. von Frenckellille 14,842: 50 mk hänen Tukholmaan laina-asioissa tekemänsä virkamatkain kustannusten peittämiseksi.

Valtion uuden lainan obligatioiden sijoittaminen kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden keskuuteen. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ rahatoimenjohtajan esityksen kehoituksen antamisesta kaupungin viran- ja toimenhaltijoille valtion n. s. työn ja taistelun lainan obligatioiden ostamiseen sekä päätti ostaa mainitun lainan obligatioita 3,000,000 mk:n nimellisarvosta aikanaan jaettaviksi lainan merkitsijöille suunnitelluin hinnoin.

Lainaehtojen muuttaminen. Antinkatu 32 oy:n anomuksesta kaupunginhallitus päätti ³⁾, pysyttäen lainaehdot muuten ennallaan, alentaa yhtiölle myöntämänsä 4,920,000 mk:n lainan: ⁴⁾ 2,000,000 mk:aan, josta 1,000,000 mk maksettaisiin sitten kun 2,500 päivän päivätyöt oli suoritettu yhtiön rakennustyömaalla kaupungin hankkimin työvoimin sekä loput sitten kun jällellä olevat 2,500 päivän päivätyöt oli suoritettu.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ periaatteellisesti suostua Helsingin makasiini oy:n anomukseen lyhennysten myöntämisestä sille sen kaupungilta saaman 24,000,000 mk:n lainan ⁶⁾ koron ja kuoletuksen suorittamisessa, nimenomaisin ehdoin, että yhtiö sitoutui lainansa osuudelta osallistumaan v:n 1930 dollarilainasta, josta se oli rahoitettu, kaupungille mahdollisesti aiheutuviin lisärasituksiin.

Lainain välittäminen. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön ilmoitus omakotilainan myöntämisestä valtion omakotilainarahastosta Sosiaalinen asuntotuotanto oy:lle sekä sen ilmoitukset kahden työntekijän omakotilaina-anomusten epäämisestä.

Kiinnityksen siirtäminen myöhemmäksi. Kaupunginvaltuuston oikeutettua kaupunginhallituksen määrätyin ehdoin siirtämään myöhemmäksi perustettavaa asunto-osakeyhtiötä varten kaupungilta ostetun tontin maksamattoman kauppahinnan, kaupunginhallitus vahvisti ⁸⁾ kiinnityksen myöhemmäksi siirtämistä asunto-osakeyhtiöille myönnettäessä noudatettavan menetelyn ⁹⁾.

Kiinteistölautakuntaa päätettiin ¹⁰⁾ samalla kehoittaa pitämään halukkaiden saatavana yhtenäinen selvitys, josta kaupunginvaltuuston hyväksymät ehdot sekä edellä selostettu menetelmä kävivät ilmi, samoin kuin harkitsemaan, oliko kyseisiä tapauksia varten otettava käytäntöön erityinen kauppakirjakaavake.

Kiinnitysten siirtämisestä myöhemmäksi tehtiin vuoden varrella eräissä yksityistapauksissa päätökset ¹¹⁾.

Akordisopimukset. Ab. Finnish Investing Company Oy. ¹²⁾ sekä Rederiaktiebolaget Hanö ¹³⁾ nimisten yhtiöiden tekemiin akordianomuksiin päätettiin suostua, jälkimmäiseen kaupunginlakimiehen esittämin ehdoin.

Lykkäys eräiden maksujen suorittamisessa myönnettiin tavarmukaisin myöhästymiskoroin ja eräissä tapauksissa määrätyin lisäehdoin konstaa-

¹⁾ Khn jsto 13 p. helmik. 3,177 § ja 6 p. maalisk. 3,261 §. — ²⁾ Khs 2 p. lokak. 2,174 §. — ³⁾ S:n 13 p. helmik. 435 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 119. —

⁵⁾ Khs 27 p. maalisk. 807 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 172. — ⁷⁾ Khs 6 p. helmik. 335 §, 15 p. toukok. 1,230 § ja 19 p. kesäk. 1,626 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. toukok. 1,091 §. — ⁹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 107. — ¹⁰⁾ Khs 2 p. toukok. 1,091 §. —

¹¹⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,630 § sekä khn jsto 16 p. tammik. 3,069 §, 6 p. maalisk. 3,267 §, 8 p. toukok. 3,547, 3,548, 3,549 ja 3,550 § ja 24 p. heinäk. 3,840 §. —

¹²⁾ Khs 11 p. syysk. 2,040 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. marrask. 2,367 §.

pelii J. Mölsälle ¹⁾, konemestari J. E. Pietilälle ²⁾, työnjohtaja V. Veneskoskelle ³⁾, Oy. Tieaine nimiselle yhtiölle ⁴⁾, Oy. Airam ab:lle ⁵⁾, Asunto oy. Rajasaari ⁶⁾ ja Asunto oy. Sammatti ⁶⁾ nimisille yhtiöille sekä Merenkulku oy:lle ⁷⁾.

Alkoholiliike oy:n voittovarot. Valtion taholta oli tehty tarjous Oy. Alkoholiliike ab:n voittovarain luovuttamisesta valtion n. s. työn ja tais- telun lainan obligatioina, mutta kun kaupunki tarvitsi mainituista voitto- varoista saatavan osuutensa v:lta 1940 oman talousarvionsa järjestyk- seen saattamiseen ja kun kaupunki oli ryhtynyt toimenpiteisiin kyseisten obligatioiden levittämiseen muulla tavoin, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa, ettei kaupunki voi suostua vastaanottamaan mainittua suori- tusta kyseisen lainan obligatioina.

Korvausobligatioiden vastaanottaminen maksusuorituksena. Vanginvar- tija T. Kurki, oli marraskuun 16 p:nä 1940 tehdyllä siirroilla ottanut vastatakseen kaupungin ja työntekijä J. P. Vatasen välillä kesäkuun 12 p:nä 1929 tehdystä sopimuksesta, jolla kaupunki sitoutui viimeksi maini- tulle myymään Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 3 nimisen yhtiön eräät osakkeet 21,600 mk:n kauppahinnoin. Kauppahinnan suorittamiseksi vanginvartija Kurki oli anonut valtiovarainministeriöltä, että hänelle ennakkokorvauksena menetetystä omaisuudesta myönnettäisiin 25,600 mk, jolloin ministeriö kertomusvuoden huhtikuun 3 p:nä oli ilmoittanut myöntäneensä hänelle kaikkiaan 20,000 mk, josta 7,000 mk rahassa ja 13,000 mk obligatioina. Kun kyseisten osakkeiden lunastushinnasta vielä oli kaupungille maksamatta 11,925 mk ja erääntyneinä korkosuorituksina 950 mk eli yhteensä n. 13,000 mk, niin vanginvartija Kurki oli anonut, että kaupunki suostuisi vastaanottamaan osakkeiden lunastushinnan ja viivästymiskoron suorituksena hänelle myönnettyjä korvausobligatioita 13,000 mk:n määrästä ja että suoritus saisi tapahtua valtiovarainminis- teriöstä annettavalla todistuksella, mihin kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suostua edellyttäen että kaupungille vastikkeena annettiin obligatioita, joiden korkomäärä oli laskettu 4 %:n mukaisesti. Rahatoimiston sittem- min tekemään tiedusteluun, oliko se menettelytapa oikea, mitä toimisto oli noudattanut maksaessaan vanginvartija Kurjelle, vastaanottaessaan häneltä obligatioina tapahtuneen suorituksen, vastaanottopäivään men- nessä juosset obligatiokorot, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ vastata myön- tävästi.

Kadonneen velkakirjan vakuuden hyväksyminen. Metalliruiskutus oy., jolle kiinteistölautakunta oli päättänyt myydä sillä aikaisemmin vuokralla olleen XXII kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 693 olevan tontin n:o 20 m. m. ehdoin, että yhtiö tunnusti kaupungille ensisijaista kiinnitystä vastaan velkakirjat maksamattomasta kauppahinnan osasta, oli ilmoitta- nut, että rasitustodistuksen mukaan kyseisen tontin vuokraoikeutta ja sillä olevia rakennuksia rasitti huhtikuun 21 p:nä 1933 vahvistettu kiinnitys 100,000 mk:n pääomamääräisen haltijavelkakirjan sisällön ynnä korkojen maksamisen vakuudeksi, mikä velkakirja, joka jo oli vapaa ja jonka kiin- nitys oli kuoletettavissa, kuitenkin oli tuntemattomalla tavalla kadonnut,

¹⁾ Khs 23 p. tammik. 218 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 341 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 617 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 1,180 §, 10 p. heinäk. 1,748 § ja 13 p. marrask. 2,433 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,821 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. jouluk. 2,553 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,719 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. lokak. 2,319 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1,041 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 1,293 §.

minkä johdosta yhtiö oli anonut saada allekirjoittaa kauppaa koskevat asiakirjat, vaikka edellä mainittu velkakirja ja kiinnitys eivät vielä olleeta-kaan kuoletetut, siten, että yhtiön rahatoimistoon tallettamat 120,000 mk:n nimellismääräiset valtion n. s. työn ja taistelun lainan obligatiot hyväksyttiin vakuudeksi, mihin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ suostua ehdoin, että kyseisen kiinnityksen kuolettaminen tapahtui viimeistään kuuden kuukauden kuluttua kauppakirjan allekirjoittamisesta.

M. G. Stenius oy:n entisten osakkaiden tarjoaman pankkitakuun hyväksyminen. M. G. Stenius oy:n entisten osakkaiden anottua saada takaisin käteispanniksi kaupungille antamansa obligatiot, yhteismäärältään 10,000,000 mk, jolloin kaupungille jätettäisiin 8,500,000 mk:n pankkitakuu niiden velvollisuuksien ja sitoumuksien täyttämisen vakuudeksi, joihin he joulukuun 2 p:nä 1938 tehdyssä kauppakirjassa olivat sitoutuneet, kaupunginhallitus päätti ²⁾ suostua pantattujen obligatioiden vaihtamiseen 9,000,000 mk:n pankkitakuuseen.

Työläisäitien ja lasten koti yhdistyksen lainan takaaminen. Sen jälkeen kun Työläisäitien ja lasten koti yhdistys oli ilmoittanut Lopen säästöpankista saavansa sen 3,000,000 mk:n rakennuslainan ³⁾, jonka kaupunki oli luvannut taata, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi huolehtia takauksen järjestämisestä.

Helsingin makasiini oy:n osakepääoman korottaminen. Koska Helsingin makasiini oy:llä ei ollut käytettävissään varoja omaisuudenluovutusveronsa y. m. maksamiseksi, niin oli päätetty, että yhtiö osakeyhtiöiden omaisuudenluovutusveron suorittamisesta niiden omilla osakkeilla joulukuun 19 p:nä 1940 annetun lain nojalla anois valtiovaraministeriöltä oikeutta saada suorittaa sille omaisuudenluovutusverolain nojalla maksuunpannun veron omilla osakkeillaan osakepääomaa korottamalla. Yhtiön tämän johdosta tiedusteltua, miten kaupunki suhtautui asiaan, kaupunginhallitus puolestaan päätti ⁵⁾ tiedustella yhtiöltä, oliko se valmis korottamaan osakepääomaansa antamalla etuoikeutettuja osakkeita 2,000,000 mk:n arvosta siinä tapauksessa, että kaupunginvaltuusto päätti merkitä mainitut osakkeet.

Sittenmin yhtiön johtokunta laaditutti suunnitelman yhtiön osakepääoman korottamisesta 6,000,000 mk tiedustellen kaupunginhallituksen kantaa asiassa. Tällöin kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ilmoittaa suostuvansa kaupunginvaltuustolle puoltamaan edellä mainittua osakepääoman korotusta antamalla etuoikeutettuja osakkeita, joiden korkokanta on taattu 6 %:ksi, jolloin kaupunki merkitsisi enintään 5,000,000 mk.

Lahjoitusrahastot. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ määrätä kaupungin lahjoitusrahastojen antolainauskoron 5 %:ksi kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien.

Oy. Helsingin panttilainakonttori oli päättänyt lisätä osakepääomaansa antamalla 20,000 uutta 100 mk:n osaketta edellyttäen, että ennen kertomusvuoden loppua pidettävä ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tällöin antaa rahatoimistolle tehtäväksi merkitä kyseiset osakkeet kaupungin lahjoitusrahastojen nimiin, joilla oli

¹⁾ Khs 11 p. jouluk. 2,634 §. — ²⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,721 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 12. — ⁴⁾ Khs 8 p. toukok. 1,179 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 230 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. huhtik. 994 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 216 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. lokak. 2,244 §.

vapaita yhteisiä kassavaroja tähän tarkoitukseen käytettäväksi, ja suorittaa niiden hinnan heti käteisellä.

Valtion n.s. jälleenrakennuslainaan päätettiin ¹⁾ sijoittaa lahjoitusrahastojen vapaina olevia varoja n. 600,000 mk.

Rouva A. M. Ahlström-Fogelberg, jolle hänen kuolemaansa saakka kuuluivat Pohjoismaiden yhdyspankin hoidossa olevan 1,000,000 mk:n suuruisen Rafael Ahlströmin rahaston korot, oli ehdottanut pankille että mainitun rahaston varat, jotka olivat kiinnitysvakuutta vastaan lainattuina kaupunkitaloihin, sijoitettaisiin siten, että ne olisivat turvassa mahdolliselta inflatiolta. Pankin tiedusteltua kaupunginhallituksen mielipidettä asiasta, tämä päätti ²⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään esitystä vastaan muistuttamista.

Kunnallisveroitus. Verotusvalmisteluviraston ilmoitettua taksoituslautakunnan laskeneen veroäyrien lukumäärän kertomusvuonna toimitettavassa kunnallisverotuksessa 46,401,060:ksi, kaupunginhallitus alustavasti määräsi ³⁾ äyriä maksettavan veromäärän 9: 50 mk:ksi, josta määrästä kolmessa ensimmäisessä kannannassa perittäisiin 2: 50 mk ja neljännessä eli viimeisessä kannannassa 2 mk. Sitten kun oli saatu tietää tutkijalautakunnan alentaneen edellä mainitun veroäyrimäärän 46,027,076:ksi, kaupunginhallitus lopullisesti vahvisti ⁴⁾ veroäyrien suuruuden 9: 40 mk:ksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ suostua verotusvalmisteluviraston esitykseen, että kunnallisveroluettelot asetettaisiin näytteille ilmoitettuna aikana, että sanomalehdissä ei erikseen ilmoitettaisi muuttuneesta valitusajasta ja että muutenkin valitusten käsittelyn suhteen menetettäisiin normaalivuosien tapaan, kuitenkin sellaisin poikkeuksin, että kantoluettelot pantaisiin näytteille vasta lokakuussa.

Helsingin tullivirkamiesyhdistyksen esitykseen sen verohuoltojaoston oikeuttamisesta suorittamaan ennakolta ja yhteisenä maksupäivänä jäsentensä veroja y. m. kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ vastata kaupunginkamreerin ehdottamin tavoin huomauttaen mahdollisuudesta käyttää kaupungin lainanobligatioita kunnallisverojen maksuun ⁷⁾ sekä mahdollisuudesta soveltaa yhteisenä toimintaohjeena huoltokonttorien kunnallisverojen maksamisessa kaupunginhallituksen päätöstä ⁸⁾, jolla se oli oikeuttanut liikkeiden ja teollisuuslaitosten huoltokonttorit suorittamaan työntekijänsä puolesta maksettavan kunkin veroerän samana päivänä sopimuksen mukaisesti rahatoimiston kanssa.

Käsiteltyään kysymystä verorasituksen tasaisemmaksi jakamiseksi vuoden eri ajoiksi kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, ettei kysymys aiheuttanut muita toimenpiteitä, kuin että kaupunki kertomusvuonnakin järjestäisi veronmaksajille tilaisuuden hyvitystä vastaan suorittaa kunnallisverojensa ennakkomaksuja kaupunginhallituksen yleisjaoston tarkemmin päätettävien tavoin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa rahatoimiston laaditun suunnitelman mukaisesti myymään v:n 1941 toisen 6 %:n lainan obligatioita veronmaksutodisteina kurssiin 101 1/2 %.

¹⁾ Khs 27 p. helmik. 527 §. — ²⁾ S:n 27 p. maalisk. 799 §. — ³⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,717 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. toukok. 1,082 § ja 19 p. marrask. 2,461 §. — ⁵⁾ Khn jsto 24 p. heinäk. 3,832 §. — ⁶⁾ Khs 13 p. helmik. 429 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 120. — ⁸⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 137. — ⁹⁾ Khs 20 p. maalisk. 727 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. jouluk. 2,686 §.

Rahatoimiston ilmoitus maaliskuun 31 p:ään mennessä suoritetuista kunnallisverojen ennakkomaksuista merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Kunnallisverojen kannannat määrättiin ²⁾ tapahtuviksi elokuun 20—30 p:nä, syyskuun 22—30 p:nä, lokakuun 23—31 p:nä ja marraskuun 21—29 p:nä.

Rahatoimiston ilmoitukset kunnallisverojen kannannan tuloksista kertomusvuonna merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Siihen katsoen, että kaupunginhallituksen asiamiesosaston alaiseksi v. 1934 palkattu virkailija, jonka tehtävänä oli ulosottolaitoksen estetodistuksella palauttamien verojäämien pakkoperintä, v:n 1938 alusta oli eronnut, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa näiden verojäämien perimisen enintään kertomusvuoden loppuun saakka rahatoimiston alaisena toimivalle lakimiehelle tehtäväksi vahvistaen tämän kuukausipalkan 1,500 mk:ksi ja oikeuttaen hänet saamaan perimispalkkiota 20 % perimästään määrästä. Rahatoimistoa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa aikanaan tekemään esitys kyseisen henkilön palkkaamista varten tarvittavan määrärahan myöntämisestä sikäli kuin toimiston määrärahat eivät siihen riittäneet.

Kun sittemmin havaittiin edellä mainitun lakimiehen tekemällä asianomaisten kanssa akordisopimuksia saavuttavan kohtalaisen hyviä tuloksia, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä mainitunlaisen akordimenetelmän ja kerran kuukaudessa ottaa velallisten kanssa tehdyt alustavat sopimukset harkittavakseen, kuitenkin niin, että milloin sopimukset koskivat suuria saatavia, ensin oli hankittava kaupunginlakimiehen ja kaupunginreviisorin lausunnot niistä. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾ samalla siihenastiset alustavat sopimukset.

Ab. Finnish Investing Company oy:tä vastaan, jolla oli maksamatta kunnallisveroa v:lta 1937, 1938 ja 1939, yhteensä 249,175 mk, ynnä lisäksi veronlisäykset, päätettiin ⁶⁾ ryhtyä konkurssitoimenpiteisiin.

Valtion tulo- ja omaisuusveron kannanta. Valtiovarainministeriö oli marraskuussa 1936 vahvistanut ne perusteet, joita oli noudatettava suoritettaessa kaupungeille korvausta valtion tulo- ja omaisuusveron kantamisesta ja tilittämisestä, siten, että m. m. Helsingin kaupungille voitiin suorittaa korvausta enintään 2: 50 mk laskettuna kultakin kantokirjan osoittamalta verolipulta ja huomioonottaen, että pankille tuleva kannantaprovisio oli menevä näin myönnetystä palkkiosta; pankeille oli suoritettu kannantapalkkiona 1/20 % kannetusta rahamäärästä, mikä edelleen oli voimassa sellaisin rajoituksin, että 1,000,000 mk ylittävästä veromäärästä maksettiin vain 1/40 %. Koska edellä mainittuja korvauserusteita ei kuitenkaan enää voitu pitää oikeina, niin kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tehdä valtiovarainministeriölle esityksen tulo- ja omaisuusveron kannosta vahvistetun korvauksen muuttamisesta siten, että valtio suorittaisi erillisenä pankeille tulevan kantoprovisio ja että kaupungille suoritettaisiin korvausta sen omista kuluista 2: 50 mk kultakin kantokirjan osoittamalta verolipulta sekä että näin määrätty korvaus maksettaisiin jo kertomusvuoden joulukuun aikana kannettavasta verosta lukien. Turun kaupungin vastaavanalaisesta esityksestä Uudenmaan lääninhallitukselle annetta-

¹⁾ Khs 9 p. huhtik. 897 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 1,082 §. — ³⁾ S:n 2 p. lokak. 2,172 §, 27 p. marrask. 2,526 § ja 18 p. jouluk. 2,681 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. tam-mik. 274 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. maalisk. 665 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. kesäk. 1,558 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 2,679 §.

vassaan lausunnossa kaupunginhallitus päätti ¹⁾ viitata omaan esitykseensä.

Revisiotoimiston huomautus, ettei kaupunki ollut saanut mitään korvausta tulo- ja omaisuusveron kannannasta v. 1937—40, koska valtioneuvosto sittemmin oli päättänyt korvata kaupungille tämän määrän, ei antanut ²⁾ kaupunginhallitukselle muuta toimenpiteen aihetta kuin että rahatoimistoa kehoitettiin huomioimaan vastedes talousarvion ulkopuolella tämäkin vuotuinen valtion korvaus.

Koiravero. Helsingin sotakoirasuojeluskunnalle kaupunginhallitus, sen anottua vapautusta koiraveron suorittamisesta, päätti ³⁾ ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella lain mukaan ollut oikeutta suostua anomukseen, mutta että se eri anomuksesta, joka sisälsi tarkat tiedot koirien lukumäärästä, voi ottaa harkittavakseen kysymyksen avustuksen myöntämisestä veron suorittamiseen, enintään 50 % veron määrästä, sekä tehdä valtiovarainministeriölle esityksen lain muuttamisesta.

Kansaneläkevakuutusmaksujen kannanta. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi, että valtioneuvosto lokakuun 10 p:nä 1940 oli myöntänyt kaupungille v:ksi 1941 luvan suorittaa v:n 1939 ja 1940 kansaneläkevakuutusmaksujen määräämisen välittömästi kunnallisverojen taksoituksen jälkeen ja mainittujen maksujen kannannan viimeistään neljännen kunnallisveroerän kannannan yhteydessä.

Talousarvio. Kaupunginhallitus määräsi ⁵⁾ seuraavat jäsenensä edustajikseen alla mainittuihin lautakuntiin v:n 1942 talousarviota käsiteltäessä: jäsen Tulenheimon kiinteistölautakuntaan, jäsen Railon yleisten töiden lautakuntaan, jäsen Kivistön satamalautakuntaan ja jäsen Salovaaran teknillisten laitosten hallitukseen.

Ehdotus talousarvion laatimista koskevaksi kaikille kaupungin hallituksille, lauta- ja johtokunnille sekä laitoksille lähetettäväksi kiertokirjeeksi hyväksyttiin ⁶⁾ ja talousarvioehdotuksen käsittely määrättiin ⁶⁾ tapahtuvaksi kolmessa lukemisessa.

Kaupunginhallituksen talousarviokirjelmä hyväksyttiin ⁷⁾.

Talousarvion laatimisessa avustaneelle tilastotoimiston toimistoapulaiselle L. E. Ruotsalaiselle päätettiin ⁸⁾ kaupunginkanslian tilapäisen työvoiman määrärahasta suorittaa kuukausipalkkaa 2,140 mk, mistä 440 mk kalliinajanlisäyksenä.

Talousarvion laatimisessa suoritetusta ylityöstä päätettiin ⁹⁾ maksaa 26,009 mk.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen ilmoitus toimistoarkkitehti V. Tuukkasen määräämisestä kertomusvuoden tammi-kuun 1 p:stä lukien kolmen vuoden ajaksi toimimaan Helsingin kaupungin maistraatin asiantuntevana lisäjäsenenä maistraatin käsitellessä asema-kaava- ja rakennusasioita.

¹⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,718 §. — ²⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,616 §. — ³⁾ S:n 13 p. helmik. 433 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 524 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. elok. 1,972 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. toukok. 1,234 § ja 30 p. lokak. 2,357 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. marrask. 2,514 §. — ⁸⁾ Khs jsto 11 p. syysk. 3,994 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 4,313 §. — ¹⁰⁾ Khs 30 p. tammik. 279 §.